

EDINOST

„EDINOST“
Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrtekah in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za tri mesece . . . f. 1.—, taven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.—, . . . 4.50 za pol leta . . . 6.—, . . . 9.— za leto . . . 12.—, . . . 18.—
Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

Oglašati se računajo po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Posilna, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema *upravnništvo* ulica Molino piccolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst, Odnos reklama cije se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„Edinosti je moč“.

Našim čč. gg. naročnikom

javljamo, da smo z današnjim dnem pričeli razpošiljati poštne naloge. Onim naročnikom, ki ne storé svoje dolžnosti, ustavimo list, a si pridržujemo za poznejše potrebne korake, da pridemo do tega, kar nam gre.

Eventuelne pomote naj se nam blagovoljno naznanijo. Upravnništvo.

Jednakopravnost hči ljubezni in pravice.

Kolo časa se vrti. Pomočjo vrtečega se kolesa je Solon opominjal zmagovalca v vojni, naj ne bo prevzet v svoji slavi. Na tisoče vzgledov najdemo v zgodovini starega, srednjega, novega in najnovejšega veka, kako hitro ginejo: slava, bogatstvo in moč. Zgodovina nas uči, da nihče se ne sme pred smrtjo prištevati k srečnim, pa tudi v nesreči da ne sme nihče obupati. Pa ni nam treba prebirati zgodovine, da se prepričamo o tej resnici, dovolj jasno se nam kaže ta resnica v vsakdanjem življenju. Marsikdo je bil v mladih letih svojih bogat in spoštovan; a v starosti je ubožen, zaničevan. In nasprotno se tudi dogaja. To nas uči jasno, da na zemlji so vedne spremembe; kolo časa zasučé zgornje navzgor in spodnje navzdor; visoki se ponižuje, a potrti so povzdiguje. Ako bi si sleherni zemljan zapisal to resnico v dno duše, ne bi bilo toliko gorja na zemlji. Ko bi vsak dobro premislil: „vsi imamo jednake pravice do življenja! Moj brat je sedaj v nesreči, skušal bodem, da mu po svoji moči olajšam položaj in preverjen sem, da dobiti tudi jaz podpore, ko padem v nesrečo“ — ko bi vsakdo tako mislil in delal, dolina solz spremenila bi se kmalu, če že ne v zemeljski raj, pa vsaj v prijetno domovino vsega človeštva. Užival bi ubogi zemljan ono zemeljsko srečo, kojo je odmenil Bog človeku v začetku. — Bog je ustvaril prva človeka, kakor nas uči sveto pismo, popolnoma srečna. Poznala nista zemeljskih

nadlog in težav, uživala sta svobodo, uživala sta enakopravnost. Žena je uživala jednake pravice kakor mož, bila sta oba jednaka. Greh je odvzel njima srečno življenje, greh odvzel je njima svobodo, greh odvzel je enakopravnost; kajti, koj po grehu je sledila kazen možu: težko delo in slabo plačilo, a ženi: trpljenje z otroci in podrejenost možkemu bitju. Bog pa ju ni obsodil v to kazen za večno, ampak jima je obljubil Odršenika, kojemu bode rešiti človeški rod te kazni ter pridobiti mu zopet prvotno stanje. Štirinsoč let je čakal ubogi zemljan Odršenika. Koliko gorja je bilo v tem času na zemlji, uči nas nekaj sveto pismo, nekaj zgodovina. Svet je jel naraščati, a naraščala je tudi hudobija in beda ljudstva. To so bili časi vojn, časi preprirov, sovraštva, maščevanja, časi vsakovrstnih krivic. Gospodovala je pest; močnejši je gospodoval šibkejšemu. Šibkejši moral se je uklanjati volji močnejšega. Ni čuda po tem takem, da žena, šibkejšega telesa, je postala sužinja možu sužnjemu. Ko je prekipelo človeško gorje do vrhunca, prišel je obljubljeni Odršenik. Tri leta je učil. Kaj? Znano je vsakemu kristijanu. Obsodil je vojne, obsodil je prepire, sovraštva, maščevanja, obsodil je krivico. Učil je mir, učil je ljubezen, ne samo do prijateljev, temveč tudi do sovražnikov, učil je vsakopravnost. Povzdignil je svojo mater nad vse človečanstvo ter požarjal s tem, da je ženska rešena suženjstva. Kar je učil On, potrdil je tudi z izgledom lastnega življenja; živel je popolno, da mu ni mogel nihče očitati sence najmanjše krivice in vendar krivični svet, lastni mu rojaki iskali so priložnosti, da bi ga umorili. Po krivični razlagi njegovih najpopolnejših del, po podkupljenih krivih pričah, obsodili so resnico na smrt. Umrl je najpravičnejši, a vsled tega se ni zatrl njega zveličavni nauk. Nadaljevali so pričeto delo apostoli in njih nasledniki. Hudo preganjanje je trpela resnica cela tri stoletja, a zmagala je vendar po groznem preganjanju. Cerkev je bila svobodna: učila je vse ljudi obojega spola, učila je

vse narode oni izveličavni nauk, kojege ja pri nesel Odršenik ubogim zemljanom. Učila je mir, ljubezen, enakopravnost, svobodo. Učije cerkve pa niso bili kaj prešinjani duhom bitstva teh naukov, mešali so osebnosti se stvarnostjo. Mnogokoji je zlorabljal te nauke Jezusove. Mesto da bi bil učil nevedne, porabil je nevednost ljudstva v lastno korist. Ni čuda, da je cerkev mnogo trpela po tem takem ter izgubljala ugled pred nevednim, še vedno tlačanim ljudstvom. A pri vsem tem je ostala čista v svojem bitstvu. Ona uči ter bode učila do konca dnij: mir ljubezen, pravičnost, svobodo, enakopravnost. Kdo je odklepal verige sužnjem? Ne mar krščanstvo! Kdo ne dela nikakih izjem med ubožnim in bogatinom? Kdo je ustanovljal človekoljubne naprave, učil nevedne, pomagal ubožnim in bolnikom? Ne mar cerkev? Kje je bila znanost, kje umetnost, kje blagostanje? Ne mar cerkvi? Ali je čudo, o toliki nalogi, če so zabredli tu pa tam njeni udje v pretiranost, v sebičnost, v marsikake človeške slabosti, v krivico? Vsled tega so nekateri udje jeli odpadati; drugi so se protivili, drugi zopet so postajali mlačni, ko so videli prepire, sovraštvo, maščevanje, sebičnost, krivice. In zopet je trpelo bitstvo Cerkve: mir, ljubezen, pravica, dasi si je prizadevala cerkev na vse mogoče načine, da bi naš Izveličar prinesel na svet. Cerkev je hranila to resnico čisto in nespremenjeno ter jo bode hranila do konca dnij. Kristus je rekel svojim učencem: „V tem spoznajo vsi, da ste moji učenci, ako bodete imeli ljubezen med seboj“. Sveti Janez evangelist v svoji visoki starosti ni propovedoval drugega nego: „Otročiči, ljubite se med seboj!“ Sveti Pavel apostelj je učil, „da vsa dobra dela: molitev, post, miloščina niso nič, ako se vrše brez ljubezni; ako je vera še tako trdna, brez ljubezni ne pomaga nič. Ljubezen je torej ona čednost, koja dela vse dobro ter se varuje vsega hudega; in v tem sestoji krščanska pravičnost. Ima-li pravo ljube-

PODLISTEK.

1

Gospa Bogomila.

Spisal Bogorod.

Prišel sem pozno v noči iz vesele družbe domov. Vesel sem bil, ko sem zaklepal hišna vrata za seboj; zunaj je lil dež in vmes je razsajal močan veter. Vsako toliko zabliskalo se je prav svetlo in temu je sledilo močno in vztrajno grmenje. —

Temno je bilo po stopnicah; moral sem rokami tipati ob zidu, da sem našel pravo pot in da nisem butnil z glavo vanj. Stanoval sem še le nekaj dni v tej hiši, in prihajal sem danes prvič po noči domov; umevno torej, da nisem dobro poznal prostorov. Na nesrečo tudi nisem imel nobene žigice. Vdal sem sem se torej v svojo osodo, pa sem tihotapil v tretje nadstropje.

Hkrati sem sunil z nogo v neko mehko reč. Hitro odskočivši pogledal sem instinktivno natančneje v stran. — Ker so se moje oči privadile nekaj teme, opazil sem, kako se je stvar vekšala, kakor da bi rastla iz tal. V tem hipu zasvetel je blisk, in zrl sem v pošastno postavo stare in grbaste ženske. Široko odprte oči imela je vprte v mene. V tem je tresnolno strašnim grmenjem v bližini čul sem žalosten in globok vzdih, potem je

postava zginila po stopnicah gori in čez nekaj časa zaškripala so neka vrata in se zopet zaprla. Mrtva tišina! —

Na pol omamljen in nekako mehanično odprl sem svoja sobina vrata ter se vrgel oblečen na posteljo, kjer so se mi v neki omotici ponavljale prejšnje prikazni.

Ko sem drugo jutro odhajal od doma, našel sem v veži vratarico, debelo ženšče svitlega obraza, v jutranji, opravi velikoj pečoj na glavi. Pometala je blato iz veže, ki ga je bila nanesla po noči voda skozi špranjo v vratih.

„To je bilo strašno vreme po noči, kaj gospod Nekdo? Ko sem vstala po noči, — bilo je okolo druge ure — in sem šla zapirat okno in ugašat luč — ker pravijo, da se ne sme puščati ob času nevihte prižgane luči in odprtega okna — bilo je, kakor da bi bil sodni dan. Vidite, to je kazen božja, ker so ljudje dandanes tako hudobni: pijančujejo, kolnejo, boje se poštenega dela, „kadijo“. — Kakor sem zvedel pozneje, nista mogla ni ona ni njen mož trpeti kadenja, držala se je le sistema noslanja; in tistemu, ki je bil v njeni milosti, ponudila je zdaj pa zdaj ščepec duhana.

„Pa še hujše nesreče“, je nadaljevala, „se gode“. Jaz imam staro knjigo, prinesel mi jo je star romar iz Jeruzalema, kjer jo je našel zako-

pano blizu božjega groba. V tej knjigi so zapisani vsi nesrečni dnevi. Tu stoji, da bode 1900. leta zelo nesrečno, da nastanejo vojne in puniti, in kuga bo mesarila na svetu. Vi, gospod utegnite še to doživeti.....“

V tem stilu nadaljevala je starka, jaz pa sem poslušal potrpežljivo, ker poznam temperament takih žena; pustil sem jo, naj pride v tir, da bi potem kaj zvedel o nočnej pošasti.

Videlo se ji je, da ji je zelo laskalo, ker sem poslušal tako pozorno njeno prorokovanje in se nisem upal protiviti modrosti njeni in one jeruzalemske knjige.

„Da, da!“ završila je prav sentimentalno, „huda šiba božja nas čaka in nobeden ji ne ubeži!“

Segla je potem pod predprežič globoko v žep in privlekla veliko črno tobačnico, vdarila dvakrat po strani desnoj rokoj ponudivši mi jo v znak svoje naklonjenosti:

„Dober trentinec, gospod! če ne zamerite!“

Segel sem seveda kazalcem in palcem v te neizmerne abise, dotaknul se parkrat rokoj tudi nosa in kihol potem, seveda umetno, dvakrat, prav močno, med tem pajstresel dobrega trentinca po tleh.

„Bog pomagaj, da je res!“ nazdravila mi je in si basala tega prahu v nosnice.

(Pride še.)

zen, imali popolno krščansko pravico oni, koji še sedaj misli, da nimajo vsi ljudje, da nimajo vsi narodi, da nima različen spol jednake pravice do življenja. (Pride še).

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 21. septembra 1896.

Program dra. Ivana Šušteršiča. To, kar je priobčil „Slovenec“ na prvem mestu svoje številke od minole sobote, pravo za pravo ni program od konservativne stranke določenemu nasledniku po pokojnem drž. poslancu Klunu, ampak le članek uredništva o raznih govorih gosp. dra. Šušteršiča. Z ozirom na — to treba že povedati kar naravnost — nezaupanje, ki ga goji ogromen del slovenskih rodoljubov do tega kandidata, bilo bi seveda jako potrebno, da gosp. kandidat sam in osebno izda jasno programatiško izjavo. V članku „Slovenčevem“ je pač marsikaj, kar bi nam bilo simpatično, ali v mnogokojem prevažnem pogledu smo istotako v nejasnem sedaj kakor prej. Prav je, da bode gosp. kandidat trdno stal na temelju krščanstva; ugaja nam, da mu bode obramba narodnosti v sveto dolžnost; prav je, da hoče zagovarjati rojake živče ob periferiji; prav je, da se bode zavedal vsikdar, da je kmečki stan glavni stebler naroda slovenskega. Vse prav, a tudi umevno samo ob sebi pri poslancu, ki se smatra zastopnikom naroda slovenskega. Ali, kakor rečeno, mi pogrešamo marsikaj v tem članku — „Slovenčevem“. Grajati bi smeli, u. pr. že to, da se člankar nekako boječe izogiblje pojmu „naroda“ in govori le o „ljudstvu“. Toda pustimo to, ker se morda ni zgodilo namenoma Ali mi pogrešamo še marsikaj drugega in bistvenega. Člankar pripoveduje pač o vsem, po čemer bode stremil kandidat dr. Šušteršič, molči pa o sredstvih, kojimi bode skušal doseči vse to, oziroma o potih, po kojih bode hodil, o taktiki, koji bode sledil. Niti jedne besede ni o tem, v kako razmerje hoče stopiti gosp. Šušteršič do ostalih slovenskih in hrvatskih poslancev?! Mar res misli da mu bode možno dosežati vspehov na svojo roko, ali v družbi treh ali štirih ožjih somišljenikov?! Že minole sobote smo rekli, da se „Slovenec“ nekako izogiblje temu za nas Jugoslovane najaktualnejšemu vprašanju. To nam ne ugaja. Krščansko-socialni odbor govori jasno v tem pogledu, zakaj ne govori tako tudi dr. Šušteršič, oziroma „Slovenec“.

Kdor se hoče bližati cilju, ta se mora posluževati tudi primernih sredstev. Za uspešno delo za obstanek narodnosti in za gmetni prosvah naroda, je pa neobhodno potrebna složnost med zastopniki.

V tem pogledu se gospoda povijajo v sumljiv molk. Razcepljenost naših poslancev je bila dosedaj rana, na našem telesu; kdor ni zato, sa se zaceli ta rana ta noče dobrega našemu narodu. Ako dr. Šušteršič ne poda jasne in povoljne izjave v tem pogledu, potem bi morali mi — ako bi bili poklicani, da svetujemo volilcem — odločno odsvetovati to kandidaturo.

Sicer pa, kakor smo rekli, program dr. Šušteršiča je napisalo le uredništvo „Slovenčevem“. Ta program torej pravo za pravo ne veže — nikogar! Najmanje gosp. kandidata Šušteršiča. Volilci pa smejo menda zahtevati od poslanca — jasne besede!

Položaj Turčije in špekulacija Angleške. List „Novoje Vremja“ objavil je te dni par člankov, naperjenih proti angleški vladi, koji očita, da ima roparske namere na turško cesarstvo. Člankar povdarja težko položanje, ki so je provzročili Armenci, za koje se zanima že vsa Evropa. Krščanski narodi v Evropi — pravi „Novoja Vremja“ — se zgražajo in vstrepečajo vsled turške krutosti, ki je razbesnela nad kristijani, da bi bilo opravičeno prirediti novo križarsko vojno proti polumeseču; toda druge države se ne morejo dati voditi po preobili sentimentalnosti in mehki občutnosti, da bi igrale igro jedne same države (Angleške), ki stremi v prvi vrsti zatem, kakó naj prisili sultana, da prizna Egipt kakor angleško pokrajino.

Odlični ruski list je s tem potrdil to isto, kar smo mi rekli pred par dnevi: namreč, da Angleška še bolj meša itak že zamešani voz na Vzroku. Imeti hoče svoj dobiček, in ako tudi bi morala poseči ponj — v krv. Ker jej sedanji turški državnik nočejo biti na uslugo, pa jim dela An-

gleška zadrege s tem, da hujska i vsposobuja revolucionarne odbore. Lahko pa rečemo, da je Angleška se svojo navidezno podporo in dobrohotnostjo velikansko škodovala Krečanom in Armenencem, ker so bile druge države — v prvi vrsti Rusija — prisiljene vzeti Turčijo v svoje varstvo. Ne iz ljubezni do Turčije, ampak, da prekrižajo sebične nakane Angležev. Le rovanja Angležev so onemogočila drugim državam, da se niso mogle zavzeti za turške kristijane tako, kakor bi se bile sicer. Angleži gospodujejo v Egiptu. To gospodarstvo se ne da opravičiti ni v narodnem, še manje pa v etičnem pogledu. Angleži vedo, da je to njih gospodarstvo v nevarnosti, ker si žele osvobojenja toliko Egipčani sami, kakor njih vrhni gospod, turški sultan, in kakor želi slednjič se-sebno mogočna Francozka. Zato je že verjetno, kar trdi „Novoje Vremja“, da Anglija žle zato dela tolike zmešnjave v Armeniji, ker hoče, da je sultan v zadregi in da se isti vsled tega ne more brigati — za angleško gospodarstvo v Egiptu.

Nečloveška, rekli bi krvava, je sicer taka politika, ali kdaj se je angleška politika brigala za — človekoljubje?!

Različne vesti.

Osebnostna vest. Dvorni svetovalec Anton Krekič pl. Treuland odpejtal se je predsinočnem na mesec dnij na dopust.

Imenovanje. Nj. Vel. cesar je imenoval profesorja veronauka na državnem gimnaziju v Kotoru, Fortunata Buloviča, častnim kanonikom tamošnjega stolnega kapitlja.

Doneski za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Openski tarokisti so darovali 10 kron, Flenčkajnerji 2 kroni, g. M. Battestin jednoletni prostovoljec, je poslal znesek 3 krone 69 stot. ki ga je nabral v društvu štajerskih istrskih in tržaških Slovanov; enaki znesek je med istimi nabral za istrsko družbo; g. Ivan Abram jo daroval 7 kron 96 stot.; katere je prejel kakor I. darilo na kegljišču na veselici „Del. podp. društva“. Živeli darovalci!

Kam pa z našimi otroci?! Pod tem naslovom nam piše slovenski delavec iz mesta:

„Prosili bi Vas odgovora na vprašanje, ki ste je izzvali sami Vi se svojim člankom, priobčenem v „Eidinosti“ pod naslovom „Okoličanom o začetku šolskega leta“.

To je vse lepo in hvalevredno, da priporočate okoličanskim starišem, da naj pošiljajo svoje otroke v slovenske šole. Kam pa naj pošiljamo svoje otroke mi mestni Slovenci?! Odgovorite nam na to vprašanje! Sosebno mi, ki bivamo v ulicah Farneto, S. Francesco, okolo javnega vrta itd.! Kam pa z našimi otroci, da se nam ne raznarodijo in odhajajo?! Mi vsi cenimo dobroto, ki nam jo nudi družba sv. Cirila in Metoda, toda te dobrote so deležni le Slovenci okraja svetojacobškega. Še za tamošnje otroke je premalo prostora v družbinem zavodu! Kam, kam z našimi otroci?! To nam povejte, prosimo Vas!“

Kam?! Tako nas vprašuje delavec-poštenjak. In skoro nevoljno zahteva odgovora od nas. Odgovora? Kakov odgovor naj mu damo? Jediní odgovor, ki mu ga moremo dati, bil bi ta, da mi sami vprašujemo v svoji stiski in zadregi: Kaj, kakó in kam?!

Mi razumemo nevoljo skrbnega slovenskega očeta. Saj to isto, kar vznemirja njega, vznemirja in — ogorča tudi nas. Človeku se mora vpenjati duša v prsih same nevolje, ko morajo tisoči starišev, v XIX. veku, v modernem mestu, v moderni državi, še-le vsklikati obupno: Kam z našimi otroci? In ko jim javno glasilo ne ve odgovora na te obupne vzklike.

Kam?! V tem vskliku kaže se nam naše položanje kakor razločen relief.

Kakor je ganljivo, ako priprosta množica kliče po pouku, tako žalostno in sramotno je, ako poklicani činitelji ne vedó odgovora na te vsklike.

Mi ne vemo odgovora na došlo nam vprašanje. Ali molčati vendar ne moremo in ne smemo. Mi nismo krivi, da ne vemo odgovora. Da je bilo po naše, danes niti ne bi trebalo taci vprašanj in vsklikov. Naši prvaki so storili svojo dolžnost o pravem času. Dvanajst let je že minulo, odkar so jeli opozarjati in prositi. Živo besedo v parlamentu in po shodih, pisano besedo v prošnjah in rekurzijah, so tržaški Slovenci zahtevali in pro-

sili: dajte vzgajališče za naše slovenske otroke! Živa beseda je ostala brez vspeha, pisana pa — brez rešitve! Poizvedovanj je bilo pač že mnogo, ali na uradno konečno rešitev čakamo še danes.

Te dni je bil v Trstu načelnik avstrijske vlade. Dasi že naveličani tega večnega prosjačenja, smo se vendar zopet vrgli v svojo najčednišo obleko in šli smo tja, da se potožimo onemu, ki je prvi svetovalec krone. Imenitni mož nas je poslušal pazno, tudi čudil se je menda nekoliko, da država niti v dolgih 12 letih ni mogla rešiti tega vprašanja, in slednjič nam je obljubil on najdobrohotnejše, da hoče — poizvedovati o stvari. Med tem pa rastejo in se pogubljujejo naši otroci. Sin dorašča v janičarja pred očmi očeta, slovenskega rodoljuba. Kdo ne razume obupnosti vsklika, ki se izvija takemu poštenemu očetu: Kam z našimi otroci?!

Kam? Kakor je došlo nam to vprašanje, tako je predlagamo dalje, na višje mesto. Čuje vendar enkrat glas, in vstrežite želji onih, ki hoté, da se njih otroci pomočjo pametne in na zdravih pedagoških načelih sloneče vzgoje ohranijo narodu, cesarju in demovini!! Žalostno je, kadar državna uprava mora se silo tirati otroke v šole, ali veliko žalostnejše je, ako ljudstvo išče sebi primerne šole, a je ne more najti. Žalostno je, kadar morajo oblasti kaznovati radi neopravičeno zamujenih šolskih ur, a še veliko žalostnejše, ako v XIX. stoletju, v dobi, ko zakoni silijo otroke v šole, ako se danes še dogaja kje, da stariši vsklikajo obupno: Kam z našimi otroci?! — a ne morejo dobiti povoljnega odgovora od nobene strani.

Vemo sicer, da je takim obupnim vsklikom tu v Trstu kriva nestrpnost nestrpnih ljudi. Toda mi vprašamo one, kojih se tiče: ali hočete slediti krivi poti nestrpnosti, ko imate pred seboj gladko pot pravičnosti?! Udarite enkrat to premo in ravno pot, in dajte enkrat ugoden odgovor našim starišem na vprašanje: Kam z našimi otroci, da se nam isti ne bodo raznarodovali in odtujali?!

Dopolnilna volitev na Kranjskem. Navskrižje, navstalo v konservativni stranki radi volitve naslednika pokojnemu dež. poslancu Klunu, dela vedno več valove. To valovanje je sedaj preplulo že okvir lastnega strankarskega življenja in sti obe struji nastopili očitno in pred vsem svetom Sobotni „Slovenec“ nam je objavil „program“ svojega zaščicenca, dra. Ivana Šušteršiča, krščansko-socialni volilni odbor pa nam je doposlal 2 oklica, ki morata vzbuditi senzacijo po vseh kotih slovenske domovine. Senzacijo pa zato, da se je iz konservativne stranke na Kranjskem same izcimila, četudi le mala četa mož, ki se je možko potegnila za jedino logično načelo: da nikdo ne sme kratiti narodu pravice do svobodnega izbiranja svojih zastopnikov.

Mi puščamo popolnoma iz igre osebi kandidator in nas zanima le dejstvo, da se je jasno izrečena volja zaupnikov mož stranke same morala umakniti volji jednega samega moža. Oklic krščansko-socialne stranke označuje take odnošaje za absolutizem. Po vsej pravici. Pametno in jednotno vodstvo je živa potreba vsaki stranki, absolutizem osebe je pa izrodek bolnih odnošajev in mora privedi prej ali slej do tega, kar vidimo sedaj v konservativni stranki na Kranjskem: do razkola med onimi, ki žele dobrega vodstva, in onimi, ki se v strahu klanjajo absolutizmu. Saj je naravno, da se možje, ki so se v izkoristivši najdivnejši dar, ki ga je Bog podaril človeku: zdravi razum in svobodno voljo, ustvarili svoje uverjenje in hote misliti tudi samostojno, da se taki možje ne bodo trajno klanjali volji ljudem, ki izvršujejo le — voljo drugih! In mi rečemo, da je to le sreča za konservativno stvar na Kranjskem, da ima v svoji sredi še takih samostojnih značajev. Ti možje so pravi dobrotniki stranke, četudi bodo odslej na poti posamičnim — osebam.

O zgodovini kandidature Šušteršičeve, kakor jo opisuje oklic krščansko-socialne stranke, molčimo, ker je to preodurna slika. Le toliko rečemo, da, ako je vse res, kar pripoveduje ta oklic, je bil že skrajni čas za zdravo reakcijo.

Odkritim veseljem pozdravljamo nastopne

odstavke v oklicu krščansko-socijalnega odbora: „Nasprotstvo ni naperjeno proti stranki, samo pokazati hočemo, da v stranki ne smejo terorizirati osebe, da se mora odločno zabraniti vsaka korupcija, in da se mora vedno slušati volja naroda! V krščansko-socijalni preosnovi leži bodočnost človeštva, torej tudi ta slovenskega naroda, in po teh načelih je mogoče zediniti Slovence v en tabor. Razkosani so bili dosedaj Slovenci v državnem zboru. Moč poslancev ni izdala ničesar, ker niso bili jedini. In vendar bi bilo tega treba našemu narodu, kakor ribi vode, kajti obupni glasovi „morituri vos salutant“, iz severa in juga slovenskih pokrajin, so nam najboljša priča za naše besede. Socijalno in narodno nam žuga pogin, ako nas ne zjedini in nas ne bode vezala krščansko-socijalna in narodna ideja.“

Veselimo se na teh izjavah, ker sti v njih poleg krščanskega načela toli lepo povdarjeni narodna ideja in suvereniteta volje naroda. Veselimo se še posebno, da se je tudi od te strani jela odločno povdarjati potreba zložnega delovanja poslancev na Dunaju. Tolažilno je, da so se tudi od te strani jeli spominjati nas, ki trpimo na severu in na jugu domovine. To je tudi naš program. Pristržno hvalo čutimo v srcih do onih, nam po licu nepoznanih mož v konservativni stranki, ki so — dvignivši se iz nižav strankarskih in osebnih strasti — možko in srčno povzdignili na višino takega plemenitega mišljenja. Njih struja je morda še šibka. To naj jih ne plaši. O prvem naskoku ni pričakovati posebnih uspehov. Bodočnost konservativne stranke pa je na njihovi strani. O tem smo uverjeni tako trdno, kakor verujemo, da milostni Bog ne pripusti nikdar, da bi se pogubil naš dobri narod slovenski. Naj le ostanejo zvesti sedaj očitno razviti zastavi! Pod to zastavo lahko pripomorejo izdatno, da se Slovenci povrnejo v zložno službo za Boga in domovino.

O programu dr. Ivana Šušteršiča, kakor ga je priobčil sobotni „Slovenec“, govorimo na kratko na drugem mestu. Tu bi bilo le še pripomniti, da je tudi izvrševalni odbor narodne stranke postavil kandidata za omenjeno volitev v osebi gosp. Josipa Lenarčiča, posestnika na Vrhniki.

Slovesnost kronanja kipa Matere Božje se je vršila predvčerajšnjem velikim, izrednim sijajem. Vzlic neugodnemu vremenu prihitelo je k predpoludanski slavnosti toliko vernikov, da so cele množice morale stati izven cerkve. To je bila res imponantna manifestacija verskega čutstvanja in in zajedno slovesen protest proti — židovski nesramnosti.

Ogromen del pobožnega občinstva je sestel iz našega slovenskega življa. Od blizu in od daleč so prihitali ljudje, da proslavijo Mater Božjo.

Katedrala sv. Justa je bila odičena presijajno. Slavnosti so se udeležili v našem listu že omenjeni škofje. Pred kronanjem bila je slovesna sv. maša, koje so se udeležili tudi c. kr. namestnik Rinaldini, vojaški poveljnik, policijski svetnik Bussich, mestna svetovalca Dollenz in Vatovec itd.

Popoludanska svečanost, t. j. slovesni obhod (procesija), se je pa morala odložiti, ker je takoj popoldne jel liti dež in je lilo vse popoldne kakor iz škafa. Na večer je bilo razsvitljenih mnogo hiš v obližju katedralke.

V tem hipu ne vemo še, katerega dné se bode vršila procesija. Ko doznamo to, prijavimo takoj v svojem listu.

Le to rečemo še, da bi bilo prevčerajšnjem — ako ne bi bil dež preprečil popoludanske slavnosti — došlo do toli mogočnega pojava proti onim, ki so nasprotovali tej slavnosti, kakoršnega že dolgo ni bilo v Trstu.

Mir in red se nista kalila ni najmanje. To pa povdarjamo posebno zato, ker nam je v nov dokaz, kako neumestno postopajo naše oblasti kadar se plašijo pred izvestnimi širokoustnimi rogovileži. To isto naj velja tudi za narodne slavnosti in izlete! Povsem krivo je, ako se s prepovedjo kaznujejo oni, ki se hoté pošteno veseliti, mesto da bi ukrenili vse potrebno v ta namen, da nikdo ne bode mogel kaliti dotične slavnosti. S takimi prepovedmi se le svoboda državljanov mora umikati nasilstvu zlih ljudi!

Krona, ki so jo postavili na kip Matere Božje v stolni cerkvi tržaški je iz čistega zlata, ter je posuta s 1418 dragocenimi kamenčki. Vrednost iste znaša kakih 9000 gold.

Grof Badeni v Istri. Iz Pomjana nam pišejo: Jako žal mi je, da sem moral ravno minoli teden oditi od doma, ker bi vam bil drugače poročal o dogodkih, ki so se vršili ob priliki prihoda njegove ekscelence grofa Badenija v Koper. Mislim sem pa, da to stori kdo drugi. Ker pa vidim, da se noče oglasiti nikdo drugi, naj Vam jaz sporočim, dasi nekoliko pozno.

Predno se je g. ministerski predsednik pripeljal v Koper, čakali so nekateri možje iz Pomjanske občine na mostu. Ko se je grof Badeni pripeljal mimo, pozdravili so ga seveda z večkratnim krepkim „živio“, na kar se je, mimog redé, prijazno zahvalil. Pred mestom bil je oficijelni vsprejem in pozdrav. Izmed občinskega zastopa videli smo g. župana in še dva druga gospoda. Vse je bilo prisiljeno, ker je tako moralo biti. Godba je svirala (seveda zelo težko) cesarsko pesem. Grof Badeni je šel peš naravnost v stolno cerkev, kjer je ostal še precej časa. Skozi zakristijo gredé obrnil se je naravnost proti c. kr. okrajnemu glavarstvu. Pred vratmi so stali g. župan Belič, obč. svetovalec Veskovo in č. g. župnik Pomjanski, ter so, nič hudega sluteči, s trikratnim „živio!“ pozdravili mimogredočega ministerskega predsednika. Ali ta „živio“ je na hip glave zmešal vsem koperskim velikašem. Dr. Gambini sam ni vedel, kaj bi storil, tako mu je glavo zmešal „živio“ pred vratmi ces. kr. okrajnega glavarstva, na avstrijskih tleh, pred hišo, kjer se je pred časom smelo kričati „evviva il re Umberto“, „evviva l' Italia“ itd. No, dober tek, ako tudi je bil „živio“ neprebavljiv. Seveda še nekemu je ta „živio“ ne samo glavo, ampak tudi štreno zmešal. Nam okoličanskim Slovincem se je hotel prikriti prihod grota Badenija, ministerskega predsednika v se Avstrije. Dokazati so mu hoteli, da je ne le mesto, ampak tudi okolica italijanska. Tako bi radi koperska gospoda, ali izjalovilo se jim je! Tako je tudi prav, ker je resnično. Mi pač ne zahtevamo, da bi bilo mesto Koper slovensko pač pa bomo vselej in povsod kazali, da je okolica slovenska in avstrijska. Grof Badeni se je mudil le malo časa v dvorani c. k. okr. glavarstva, šel par trenutkov v magistratovo hišo, ter pogledal v kavarno, slednjič je šel po „Belvedere“ proti morju, kjer je sél na voz in se odpeljal proti Buljani. — Seveda ta „predrzni“ živio pred vratmi c. kr. glavarstva ni dal miru koperski gospodi. Zato so hitro plačali kakih sto fakinov, da so izzivali Slovence, metaje za njimi gnjile pomodorje, ter so jednega potokli precej hudo. Dobro, da jih že ima c. kr. žendarmarija v svojih rokah. No, oni so nedolžni, ker so bili najeti. Županu in g. župniku se ni zgodilo nič žalega, dasi sta slišala za seboj žvižganje, in dasi so za njima padli trije pomodorji; zadeli pa niso ne jednega ne drugega. Značilno je tudi to, do o vsprejemu grofa Badenija nismo videli koperske gospode. Seveda, ko bi došel kak italijanski minister, bili bi vsi pokonci, ali tako so se umaknili ostentativno. Evviva-klicev smo jako malo slišali; slišali smo jih pa na večer obénege zboru Laginega, s pridevki „il re Umberto, l' Italia“. — „Živio“ klicati — tako je rekel obč. redar — je prepovedano, ali takrat niso bili prepovedani drugi protiavtstrijski klici. Značilno je tudi to, da smo slišali na trgu klice: „evviva la Slavia! Kdor je to klical, ni bil Slovenec, to poznamo, ker drugače bi bil tudi klical „živio“.

Tramvaj na elektriko v Trstu. Tukajšnja družba „Tramway“ je uložila mestnemu magistratu prošnjo, da sme svoje proge preosnovati na elektriko. Družba „Tržaški tramvaj“ se je pogodila z neko berolinsko tehniško družbo, ki izvrši vse to delo za 1,500.000 glđ. Družba „Trž. tramway“ izda za toliko novih delnic. Svoječasno se podaljša tramvaj bržkone do Opčin, Škednja itd.

Kontrolno zborovanje domobrancev. Na posebno željo objavljamo še enkrat, da bode letošnje kontrolno zborovanje naslednje dni v domobranski vojašnici na Rocolu: Glavno zborovanje, dne 25. oktobra za vse one 5. domobranskemu polku pripadajočem dobrobrance, čijih priimek pričanja s početnico A, B, C, Č, D, E, F, G. Dne 26. početnice H—O, dne 27. P do Š in 28. T do Ž. Dne 29. pridejo na vrsto ori domobramci, ki so

služili pri posebnih oddelkih, t. j. v topništvu, konjištvu, vozarstvu itd., dne 30. in 31. oktobra pa vsi oni domobramci, ki ne pripadajo 5. domobranskemu polku. — Dopolnilno zborovanje. Dne 20. novembra za vse domobrince, pripadajoče 5. polku, dne 21. za domobrince, pripadajoče drugim polkom.

Zborovanje prične ob delavnikih ob 9. uri ob nedeljah in praznikih pa ob 10. uri predp.

Božja kazen. Mornar Anton Makijanič iz sv. Nedelje na Hvaru, vrnivši se iz Amerike, pripoveduje in izjavlja, da je pripravljen potrditi s prisego, da je videl v mestu Galvis v pokrajini Santa Fè nesrečneža, ki je bil izpalil puško v razpelo. Bogokletnik se je v istem trenutku udril živ v zemljo, kjer se nahaja še vedno. Že je minolo od tedaj 6 mesecev, a nesrečnež niti ne je, niti ne pije. Skušali so izvleči ga, toda pokazalo se je, da je to nemogoče. Živo pokopani ničesar ne govori, le tu pa tam vsklika: „Gorim!“ „Izgarjam!“

Gonja na cigane. Par tednov je že temu, odkar so prijavile ljubljanske oblasti, da je tolpa ciganov v tamošnji okolici ukradla več konj in se umaknila bržkone v okolico tržaško. Minolo soboto so izvedeli organi tukajšnjega št. Jakobskega komisarijata, da so cigani prodali dva konja voznikom Ivanu Buki in Antonu Veltaku. Po izvršeni kupčiji so šli cigani popivat v Riguttijevo gostilno, ulica dell' Istria št. 7. Kmalu je navstal pretep. Stražarji so z velikim trudom prišli in zaprli načelnika tolpe, ki pravi, da se zove Ivan Levaković. Ostali cigani so pobegnili. Obležala je tam, popolnoma pijana, 10letna zakonska hči Levakovičeva, Marija Brajdíč. Ker se hči zove Brajdíč, sklepali je iz tega, da je oče naznanil krivo ime. — Stražarji so zvečer nadaljevali gonjo na cigane, toda ljudje so jih opozorili, da jih cigani pričakujejo skriti, z revolverji. — Naslednjega dne nadaljevala je gonja do sv. Jožefa. Poizvedelo se je, da so bili cigani tam prenočili, da so so zjutraj stepli, jednemu odtrgali uho, dva druga pa hudo ranili, da je načelnik vasi hotel zapleniti ciganom dva osla, ki sta bila gotovo ukradena; toda vsa tolpa ciganov zakadila se je vanj in načelnik z drugimi vaščani vred je moral lepo prositi cigane, da naj gredó v božjem imenu z osli in s komur jim drago, da le osvobodé vas svoje prisotnosti. Na to so pobrali svoja kopita zdravi in ranjeni cigani. Jeden del se je obrnil v Istro, drugi na Kras.

Skromnost. Nekemu trgovcu z živino je pisal njega kupčijski prijatelj to-le dopisnico: Javljam vam, da bodo jutri vsi prasci na postaji v Trstu, jaz tudi. Povem vam pa, da se zatorej ne morem pripeljati z osebnim vlakom, kateri sploh ne vozi živine. Pridite ob 5½ uri na kolodvor.

Orjaška želva. Neki ribič iz Kopra je ujel predvčerajšnjem blizu svetilnika pri Gradežu želvo, ki tehta 1 kvintal. Žival se je bila zamotala v mreže in so jo oprezno spravili v čoln. To orjaško želvo je kupil tukajšnji mestni muzej.

Mati umorjenega Ostromana je predložila, kakor poroča zagrebška „Hrvatska domovina“, ministerskemu predsedniku grofu Badeniju prošnjo, da ubijalca njenega sina ne prideta pred poroto v Istri.

Amerikanska. Mister Brown je imel opraviti v neki hiši v Filadelfiji. Svoj dežnik je pustil v predbobju z lističem: „Ta dežnik ima lastnost „akrobata“, kateri zamore deliti udarce za 250 konjskih moči. Jaz se vrnem v treh minutah“. — Ko je zvršil svoj posel in se je vrnil naš mister, dežnika ni bilo nikjer. Našel pa je listek z napisom: „Ta listek je pustil brzohodec, ki v jedni uri igraye se preteče 20 milj. — Jaz se ne vrnem več“.

Pretep v židovski bogomolnici. V Mako na Ogerskem je sinagoga. — Minolo soboto po propovedi se je — kakor navadno — rabin priporočal svojemu občinstvu, da bi mu izplačali vsaj del plače, katere že dolgo ni potegnili. A to ni ugaljalo poslušalcem, mnogi so postali nemirni, kašljali so in kihali ter so počeli moliti na glas, samo da ne bi čuli rabinove prošnje. — Nekateri so zahtevali miru, a na to je nastal pretep. Gospodje in gospe so poletele dol z galerije, da bi branile svoje sorodnike in da tudi one posežejo v preživahno razpravo. In res so razvnete ženice komaj utolažile krvaveče krive — nosove.

Lepa Sara in 2000 dolarjev. V nekem mestu na Ogerskem je imel žid krasno hčer, katera pa se je najraje kratkočasila v družbi krščencev; niti ni marala za umazane izraelce. Oče jej je našel

zaročnika in v malo dneh je imelo biti venčanje. Mladenič ni bil sicer posebno lepega obraza — ne vemo pa, za koliko da je bil zakriviljen njega nos — ali resnica je, da je mlada Sara — pustila primešterjenega žida in pobegnila z lepšim krščencem v Ameriko. — Oče, izvedši o begu, je letel na policijo, da bi jo rešil, a bilo je prepozno. Napisal je hitro pismo na redarstvo v New-Yorku, a od tam so mu odgovorili: Ako hoče, da mu pošljejo hčer nazaj, treba je 2000 dolarjev. Oče žid si je pa mislil: Lepa si Sara — a toliko vendar nisi vredna. Pozabil je na hčer.

Kušne bolezni v tržaški občini. V tednu od 12. do 19. t. m. bilo je prijavljenih v tržaški občini: 15 slučajev ošpic, 2 sl. škrlatic, 13 sl. dávice in 2 sl. legárja. Umrla je 1 oseba za ošpice, 1 za škrlatico, 1 za dávico in za legár.

Koledar. Danes (22.): Mavricij, muč.; Emeran, škof. — Jutri (23.): Tekla muč.; Zofija, devica mučenica. — Polna luna. — Solnce izide ob 5. uri 50 min., zatoni ob 6. uri 57 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 18.5 stop., ob 2 pop. 20 stop. C.

Loterijske številke izžrebane dne 19. t. m.:

Dunaj	61,	77,	25,	63,	83.
Gradec	68,	88,	10,	47,	24.

Portretne karikature.

(Iz mapo slikarske diletantke.)

(Dalje)

XIII.

Takrat, ko sem videla prej imenovanega duhovnika pesnika, spoznala sem še drugega, ki pa je naredil ná-me ves drugačn utia. Cel Apolon! Klasičnega, strogega obraza, malih, temno rjavih očij in male gole brade je bil res tak, da bi ga kar naslikala v svojo mapo. . . Govoril je čisto slovenščino, fino, celó malo afektirano. Nazore ima gledé nekaterih stvarij precej liberalne, toda nesreča je zanj, da še ves tiči v nemških in starih klasičnih in poetikah. Vsako stvar presoja iz tistih tesnosrčnih, mnogokrat naravnost bedastih načel; on vrh tega silno veliko citira. Ima pač dober estetiški čut, a nazori njegovi so še iz — 18. stoletja. Življenja ne pozna veliko, dasi si domišljuje nasprotno. . . V zadnjem času je zaljubljen v gospico Thalijo, in jaz mislim, da bi se ta malo odvorena devotka pri njem lepo razcvela, če bi je ne vzgajal vedno le v tesnem okvirju svojih tesnosrčnih načel, radi česar ji nedostaje krvi in vse agilnosti, živahnosti. Svetujem mu nujno, da jo pusti véasih tudi mej svobodni svet ter jo postavi na občéloveško podlago ter ji dovoli, da se nosi i ona tako graciozno, kakor on, pesnik sam. . . Dokler je bil še „Bistran“, hile so tudi njegove pesmi bistrejše, iskřejše in iskrenejše. No, bajé svojih najboljših, erotičnih pesnij, nalašč ne priobčuje, temveč jih poklanja le svojim — Muzam. Mož je majhen po rasti, a velik po srcu. — Pravijo, da se plemeniti rimski abéji tako nosijo, na lahko ponosno, in čudovito gibčnostjo in — grandeco. A svojega plašča morebiti sam Alcibijad ni znal tako nositi, kakor on. Zato se je ironična usoda pač preveč zaletela, ko mu je nadela ime **Antona — Medveda!** . . .

XIV.

Tretji, ki sem ga spoznala takrat, je bil — izvršten človek! Škoda, da je bil blizu mene le pet minut! — Vesel je, ima oster rúdeč, mozolast nos, dobrodušne oči, postavo kakor navadno — župniki. . . ravno tako tudi govori. A politike ne mara. „Pridite k meni, vsi! — Rečem Vam: izbornega vina imam! Takega še niste pili. A govorili bomo samo o literaturi, nič o politiki — fej, grda stvar!“ Tako je vabil svojo družbico. — Zares imeniten človek. Včasih je bil pridnejši; sedaj pa se zanima menda več za svojo biblioteko v — kleti, ta prelagatelj psalmov, dekan J. Vesel!

XV.

Srednje velih — debeluhast — jako širok preko pleč in ledij — zdravega, roznato nadahnjenega, mladeniško svežega obraza — živih, sveto lih plavih očij — zanikarnih brk in redke, rdeče polne brade in začenjajoče se pleše vrh temena. Na veliki glavi nosi širokokrajn črn klobuk. Brez palice in smodke nikdar. Na obleko pa ne pazi niti malo. . . Sama ljubeznivost in prijaznost ga je. Dobrodušnost mu sije iz milih očij. In ta mož je jeden najbolj sovražnih, najbolj preganjanih, najpožrtvovalnejših rodoljubov, Slovencev - Slovanov

On pa je tudi jeden najdalekovidnejših politikov slovenskih. Njegove politične zveze so tako obširne, da vidi jasno ne samo za slovenske, nego tudi za češke, poljske in ruske kulise. Mož je političen filozof, čigar logika v teoretičnih spisih „Slovanskega Sveta“ in „Soče“ je baš tako železna, kakor je varljiva — praksa političnega življenja. . . Mož je velik, prevelik idealist, zato pa je bil varan — vsak hip. . . Ta ubogi, pošteni dobričina je **Fran Podgornik!** —

Najnovejše vesti.

Dunaj 21. (Volitve na Štajerskem). Danes so volile kmečke občine. V okolici graški je izvoljen znani konservativec Kaltenecker z 98 proti 96 glasom; v Ljutomeru je izvoljen Slovenec dr. Rozina. (Do zaključka lista nismo dobili poročila o nadaljnjih volitvah. Op. ured.)

Čakovec 20. Cesar je dospel sem v spremstvu nahvojvode Otona. Mesto je praznično odičeno. Zbralo se je ogromno ljudstva z dežele. Pred glavnim stanom je pričakoval cesarja nadvojvoda Josip.

Kodanj 20. Carska dvojica ruska je odpotovala danes o poludne.

Benetke 21. Princesa Olga črnogorska je umrla danes zjutraj.

Zemun 20. Danes so razkrili tu milenijski spomenik v navzočnosti ministra Josipoviča. Isti je imel slavnostni govor.

Carigrad 20. Kakor poročajo turški listi, je 130000 Armencev iz 32 tukajšnjih cerkvenih okrožij izročilo sultanu addresso v koji ga zagotavlja udanosti do vlade in izrekajo zahvalo za tolike dokaze milosti in pravičnosti sultana.

Trgovinske brojavke in vesti.

Bucimpašta. Pšenica za jesen 8-93 6-94 Pšenica za spomlad 1896 7-21 do 7-23 —. Oves za jesen 5-26-5-28 Rž za jesen 6-05-6-07 Korusa za sept.-okt. 8-65-8-70 Pšenica nova od 78 kil. f. 7-10-7-15 od 79 kilo. 7-15-7-20. od 80 kil. f. 7-20-7-25 od 81. kil. f. 7-25 7-30, od 82 kil. for. —. —. —. Jačmen 5-10-7-70 proso 5-35-5-85.

Pšenica mlačna. Silne ponudbe, kupci rezervirani. Prodaja 24.000 mt. st. 5-7 nč. ceneje. Rž 10 nč. ceneje, oves 10 nč. dražje. Vreme: oblačno.

Praga. Neraznirani sladkor for. 11-95, oktober-december 12-17 stalno valed dežja.

Praga. Centrifugal novi, postavljeno v Trst a carino vred odpošiljatev precej f. 34-75 —. Concasse 86- —. —. Četvorni 87- —. —. V glavah sodih 39-25- —.

Havra. Kava Santos good average za september 61-50 za januar 59-50.

Hamburz. Santos good average za september 50-25 za december 48-25. za maro 1897. f. 48-25.

Dunajskaborza 20. septembra 1896.

	predvčeraj	danes
Drjavni dolg v papirju	101.45	101.45
„ „ v srebru	101.60	101.60
Avstrijska renta v zlatu	123.45	123.50
„ „ v kronah	101.20	101.20
Kreditne akcije	869.—	869.50
London 10 Let.	119.45	119.75
Napoleoni	9.53	9.53 1/2
20 mark	11.74	11.78
100 italj. lir	44.30	40.30

Tržne cene

(Cene se razumeje na debele in s carino vred.)

Domači pridelki.

Fitol:	Koks	100 K.	13.—	14.—
Mandoloni	„	„	„	„
svetlorudeči	„	„	„	„
temnorudeči	„	„	„	„
kanarček	„	„	„	„
bohinski	„	11.50	11.75	„
beli veliki	„	„	„	„
„ mali	„	„	„	„
zeleni, dolgi	„	„	„	„
„ okrogli	„	„	„	„
mešani hrvatski	„	„	„	„
„ štajerski	„	„	„	„
Maslo fino štajersko	„	65.—	70.—	„
Ječmen št. 10	„	8.75	9.—	„
„ 9	„	9.75	12.—	„
„ 8	„	11.50	11.75	„
Zelje kranjsko	100 K.	5.50	6.—	„
Bepa	„	„	„	„
Krompir	„	2.50	2.75	„
Proso kranjsko	„	8.—	8.25	„
Leča, kranjska	„	„	„	„
Špah ogorski	„	63.—	64.—	„
Mast	„	49.—	50.—	„
Kava Mocca	„	165.—	166.—	„
Ceylon Plant. fina	„	172.—	173.—	„
„ Perl	„	182.—	184.—	„
Java Malang	„	147.—	149.—	„
Portorico	„	163.—	164.—	„
Guatemala	„	146.—	147.—	„
San Domingo	„	156.—	157.—	„
Malabar Plant	„	„	„	„
„ native	„	„	„	„
Laguayra Plant	„	„	„	„
„ native	„	„	„	„
Santos fini	„	192.—	124.—	„
„ srednje fini	„	119.—	121.—	„
„ srednji	„	112.—	114.—	„
„ ordinar	„	106.—	108.—	„
Rio oprani	„	„	„	„
„ najfinji	„	12.—	128.—	„
„ srednji	„	110.—	114.—	„
Sladkor Centrifugal I. vrste	„	35.50	35.75	„
Concasse	„	36.25	36.55	„
v glavah	„	38.50	39.—	„
razkosani	„	38.—	38.50	„
Riz italijanski fini	„	20.25	20.50	„
„ srednji	„	19.50	19.75	„
Japan fini AAA	„	16.50	16.75	„
„ srednji	„	15.75	16.—	„

Raugoon extra	„	12.25	12.50
I.	„	10.50	10.75
II.	„	9.50	9.75
Petrolej ruski v sodih	„	20.—	—
v zabojih od 29 kil.	„	6.15	—
Olje italijansko najfinje	„	55.—	56.—
„ srednje	„	51.—	52.—
bombažno, amerik.	„	28.50	29.—
dalmatinsko	„	31.—	32.—
Limon Mesinski	„	5.50	5.75
Pomaranče	zaboj	—	—
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	—	—
Bari	„	60.—	62.—
Pinjell	„	87.—	89.—
Bočiči Dalmatinski novi	„	7.—	7.25
Pulješki	„	4.75	5.—
Štokve Pulješke	„	—	—
Grške v vencih, ...	„	9.75	10.—
Sultanine	„	40.—	46.—
Vamperli	„	25.—	27.—
Čičobe	„	—	—
Polenovke srednje velikosti	„	47.—	48.—
„ velike	„	—	—
„ male	„	—	—
Slaniki v velikih sodih	„	—	—
„ 1/2	„	—	—
Žveplo	„	—	—

ZELEZNIŠKI VOZNI RED.

a) **Drjavna železnica.** (Postaja pri sv. Andreja)

Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

6.30 predp. v Herpelje, Ljubljano, na Dunaj, v Beljak.
8.35 „ v Herpelje, Rovinja, Pulj.
4.40 popol. v Herpelje, Divačo in Pulj.
7.30 „ v Herpelje (in od Herpelj brzovlak v Pulj Divačo, na Dunaj, v Beljak.)
Lokalni vlaki ob praznikih:
7.35 zjutraj v Herpelje.
9.20 popol. v Divačo.
4.20 „ v Boršt.

DOHOD:

8.05 predp. iz Ljubljano, Divače, Herpelj.
9.50 „ iz Pulja, Rovinja.
11.15 „ iz Herpelj, Ljubljano, Dunaja.
7.05 popol. iz Pulja, Ljubljano, Dunaja.
9.45 „ brzovlak iz Pulja, Rovinja, Dunaja, Beljaka Ljubljano,
Lokalna vlaka ob praznikih:
7.29 popol. iz Boršta.
9.35 popol. iz Divače.

b) **Južna železnica** (Postaja južno železnice.)

Od dne 1. junija 1896.

ODHOD:

7.45 predp. brzovlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.25 „ brzovlak v Nabrežino, Benetke, Rim.
9.— „ omnibus v Nabrežino, Videm, Benetke in Verono.
9.55 „ poštni vlak na Dunaj, zveza s Pešto in Zagrebom.
12.50 popol. omnibus v Kormin.
4.40 „ omnibus v Nabrežino, Videm, Rim.
6.30 „ poštni vlak na Dunaj, zveza z Reko.
8.05 „ brzovlak na Dunaj, zveza s Pešto, Reko — Gorice in Korminom.
8.45 „ mešani vlak v Nabrežino, Videm, Rim.
10.— „ mešani vlak do Mürrzuschlaga.
DOHOD:
6.48 predp. mešani vlak iz Mürrzuschlaga, Beljaka, itd.
7.30 „ mešani vlak iz Milana, Vidma, Nabrežino.
8.35 „ brzovlak iz Kormina,
9.25 „ brzovlak z Dunaja.
10.20 „ poštni vlak z Dunaja, zveza z Reko.
10.35 „ brzovlak iz Rima, Benetk.
11.19 „ omnibus iz Rima, Benetk, Nabrežino.
5.40 popol. poštni vlak z Dunaja.
7.36 „ omnibus iz Verone, Kormina, Nabrežino.
8.41 „ brzovlak iz Milana, Benetk, Vidma, Nabrežino; —
8.56 „ brzovlak z Dunaja zveza z Reko.
Zabavna vlaka ob nedeljah in praznikih.
ODHOD:
2.— popoldne v Kormin.
4.25 „ v Nabrežino.
DOHOD:
12.07 predpopoldne iz Kormina.
10.50 popoldne iz Nabrežino.

Ivan Turco

— Via Campanile št. 9, telefon N. 687 —
oddaja

belosvetlobne svetilke

s katerimi se ne boji nobene konkurence. Postavljenje na mesto z garancijo in v potrebi tudi popravke in čiščenje izvršuje brezplačno.

Prijava.

„Csarda alla Posta“,

via Molin piccolo števil. 1, toči najbolje znano senozesko marčno pivo, istrska, dalmatinska in bela vina. Izborna nemška in ital. kuhinja. Točna postrežba. Za obilno udeležbo se priporoča

Ivan Gutjahr.

IZLOŽBA POHIŠTVA

Trst in Dunaj.

Angelo Delpin.

Via Torrente št. 32,

I. nstr., vstric gledališča Armonia.

Ima zalogo pohištva za delavce, uradnike, zares dobro blago, neverjetno nizke cene. Postelje od gl. 13 do 14, omarje gl. 14.50, ponočne omarice, fine, po 6 in 8; chiffoniers, na jedna vrata, fini, gl. 18. Umivalniki gl. 12; svete podobe in slike krajev, jako fino dolo, po gl. 2.—; ogledala, stoli, slama, lesovje, indijsko traje.

Bogat izbor pohištva in tapetarij za gosposka stanovanja: spalnice, sobe za obed, za vsprejemanje, kabineti, po najnižji ceni.
Za Istro in Dalmacijo se ne računa ambalaža.